

**UCHWAŁA NR XXXV/211/14
RADY POWIATU W SUWAŁKACH**

z dnia 26 czerwca 2014 r.

w sprawie uchwalenia powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych na lata 2014 – 2020.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013r. poz.595 i 645, z 2014r poz. 379), art. 35a ust 1 pkt. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r Nr 127 poz. 721, Nr 171 poz. 1016, Nr 209 poz. 1243 i 1244, Nr 291 poz. 1707, z 2012r poz. 986 i 1456, z 2010 Nr 226 poz. 1475, z 2013r poz. 73, 675 i 1645, z 2014r poz. 598) Rada Powiatu uchwała co następuje:

§ 1. Uchwala się powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych na lata 2014 – 2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Sławomir Małachowski

POWIATOWY PROGRAM

DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W ZAKRESIE REHABILITACJI SPOŁECZNEJ, REHABILITACJI ZAWODOWEJ I ZATRUDNIANIA
ORAZ PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2014 – 2020

WPROWADZENIE

Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2014 - 2020 określa zadania powiatu na rzecz tychże osób. Ustawodawca, wraz z reformą administracyjną państwa, przekazał samorządom powiatowym część kompetencji i w sposób znaczący ograniczył możliwości ich finansowania. Należy zauważyć, że funkcjonujące w kraju regulacje prawne nie stanowią systemu spójnych rozwiązań, dzięki którym środowiska niepełnosprawnych miałyby zagwarantowane wsparcie od momentu pojawienia się niepełnosprawności w rodzinie. A że niepełnosprawność w sposób znaczący ogranicza możliwości funkcjonowania społecznego od narodzenia aż do naturalnego dopełnienia biegu życia, w tym poprzez lata aktywności zawodowej, na dzień dzisiejszy już chyba nikogo nie trzeba przekonywać. Należy również podkreślić, że osoba niepełnosprawna ma pełne prawo, by oczekiwać, że cywilizowany kraj uzna jej prawa do komplementarnego rozwoju i stworzy mechanizmy prawne i finansowe do tego, z praw tych można było korzystać.

Niepełnosprawność staje się z roku na rok zagadnieniem coraz mniej bezimiennym. Jest to ze wszechmiar zjawisko pozytywne. Znaczący udział w zmianie podejścia do osób niepełnosprawnych, na przestrzeni ostatnich lat, mają między innymi samorządy powiatowe. Zważywszy na posiadane ustawowe kompetencje spełniają one niezmiernie ważną rolę w procesie współtowarzyszenia osobom niepełnosprawnym. Skala zjawiska niepełnosprawności w wymiarze społecznym jest duża.

Według wyników Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku liczba osób niepełnosprawnych w Polsce ogółem określona została na 4.697,5 tys. Zdecydowana większość (66,7%) posiadała prawne potwierdzenia faktu niepełnosprawności. W porównaniu z wynikami Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku ogólna liczba osób niepełnosprawnych obniżyła się o 759,2 tys., tj. o 13,9%. Ogólna liczba mieszkańców w Powiecie Suwalskim wynosi 35 960 z tego liczba osób w wieku lat 15 i więcej wynosi 29.975. Wskaźnik częstości niepełnosprawności w powiecie orzeczonej wśród osób w wieku powyżej 15 lat wg GUS wynosi 7,3%, co daje liczbę 2.188 osób.

Obecność osób niepełnosprawnych siłą faktu rodzi zwiększone wymagania najczęściej w stosunku do najbliższej rodziny. Ale przecież nie można zapominać, że wyzwania wynikające z niepełnosprawności często przekraczają możliwości i środki pojedynczych osób czy rodzin. Stają one przed społecznością lokalną czy strukturą państwową, jako sytuacje rodzące powinność ze strony instytucji odpowiedzialnych za życie publiczne. Niepełnosprawność często ogranicza i to w stopniu znacznym, możliwość samodzielnego życia, nauki czy pracy zawodowej. Osoby przez nią dotknięte często wypadają poza nawias społecznego życia, doświadczają w sposób bolesny zjawiska opisywanego, jako wykluczenie społeczne. Niestety nader

często towarzyszy temu proces przyspieszonego ubożenia wynikający z braku dochodów i zwiększonych kosztów leczenia czy rehabilitacji. Równie częste są zjawiska społecznej stygmatyzacji osób niepełnosprawnych. Odnosi się to szczególnie do osób po przebytych kryzysie psychicznym.

Pośród wielu innych rodzi się pytanie o zakres pomocy, jaką społeczeństwo winno świadczyć osobom niepełnosprawnym. Powraca również pytanie o realne możliwości wywiązania się struktur administracyjnych z powinności określonych w formie obowiązującego prawa w stosunku do osób niepełnosprawnych. Jest to, więc ostatecznie pytanie o kształt długofalowych działań państwa sformułowanych w postaci polityki społecznej. Ona, bowiem tak naprawdę, zakreśla finansowe możliwości działań.

Powszechnym powinno stawać się przekonanie, że osoby niepełnosprawne mają prawo do samodzielnego i aktywnego życia oraz korzystania z praw i obowiązków stanowionych dla ogółu obywateli. Mają też prawo do uzyskania środków koniecznych do wyrównania szans w korzystaniu z przysługujących im praw. Wszelkie działania na rzecz osób niepełnosprawnych powinny być podejmowane z poszanowaniem suwerenności i godności jednostki.

Wraz z reformą struktur administracyjnych państwa w roku 1999 znaczne uprawnienia w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych zostały przekazane samorządom. W nurcie tym należy widzieć samorządowe programy, formułowane na rzecz środowisk lokalnych w tym i ten proponowany przez Powiat Suwalski.

Refleksja podejmowana wokół skuteczności oferowanego wsparcia idzie dwiema drogami. Z jednej strony należy zauważyć, że w latach 2007 – 2013, a więc przez okres realizacji poprzedniego powiatowego programu, rzeczywiste wsparcie w różnych formach uzyskało około 3400 mieszkańców powiatu suwalskiego. Objęte są tą liczbą wszystkie rodzaje udzielonego wsparcia. Mamy na uwadze zarówno pomoc w likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, pomoc oferowaną poprzez Ośrodek Wsparcia w Lipniaku, czy bardzo szeroko adresowaną pomoc w zaopatrzeniu niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne czy sprzęt pomocniczy. Są w tej liczbie również osoby, które nabyły nowe kwalifikacje zawodowe, podjęły zatrudnienie, rozpoczęły własną działalność gospodarczą korzystając przy tym zarówno ze środków PFRON jak i form współfinansowanych ze środków POKL. Z drugiej jednak strony nie sposób pominąć milczeniem faktu, iż w okresie 25 lat transformacji ustrojowej nie wypracowano niestety spójnej, całościowej koncepcji działań na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych. Fakt ten zasmuca. Częściowym złagodzeniem braku spójnych rozwiązań prawnych i finansowych w skali kraju są programy samorządowe.

Można jedynie wyrazić nadzieję, że nadchodzący okres perspektywy budżetowej UE 2014 – 2020 pozwoli na wypracowanie uspołnionego systemu rozwiązań również w wymiarze krajowym, dzięki czemu działania samorządów na rzecz niepełnosprawnych wsparte zaangażowaniem organizacji pozarządowych przyniosą dużo bardziej efektywne i racjonalne propozycje i wpłyną na rzeczywistą poprawę sytuacji osób niepełnosprawnych.

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2014-2020 wskazuje cel strategiczny i kierunki działań. Formułuje też szereg zadań, które adresowane są bezpośrednio do środowiska niepełnosprawnych. Dokument docelowo stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Suwalskiego. Jest on otwarty na uzupełnienia i zmiany, zależne zmieniającej się sytuacji społecznej i gospodarczej kraju.

I. Kompetencje powiatu w zakresie działań na rzecz osób niepełnosprawnych

1. Określenie zjawiska „niepełnosprawność”

Definicja zawarta w Karcie Praw Osób Niepełnosprawnych mówi:

„niepełnosprawnymi są osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz wypełnianie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi...”

Z uwagi na te kryteria zbiorowość osób niepełnosprawnych podzielono na dwie grupy:

1) osoby niepełnosprawne w sensie prawnym, tj. takie, które posiadają odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony,

2) osoby niepełnosprawne w sensie biologicznym, tj. takie, które nie posiadają orzeczenia, ale mają/odczuwają całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonania czynności podstawowych.

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych określa niepełnosprawność, jako trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.

Wg Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) za niepełnosprawną należy uznać osobę wymagającą pomocy z zewnątrz, ponieważ nie jest ona w stanie o własnych siłach zaspokoić swych potrzeb ani optymalnie wchodzić w role społeczne. W Polsce za niepełnosprawną uznaje się osobę, która odczuwa ograniczenie swej sprawności przy wykonywaniu podstawowych czynności, odpowiednich do swego wieku (samoobsługa, zabawa, nauka, praca)

2. Podstawa prawna dla działań powiatu

1) Art. 4 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1988r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013r poz. 595 z póź. zmianami).

2) Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997r.(Dz. U. z 2011r Nr 127 poz. 721 z póź. zmianami).

3) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003r w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego funduszu rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. Nr 88 poz. 808 z póź. Zmianami).

4) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002r. w sprawie określenia rodzaju zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2002r. Nr 96 poz. 861 z póź. zmianami).

2.1 Kompetencje powiatu w zakresie rehabilitacji zawodowej

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskanie i utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy.

Do zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej realizowanych przez PUP, zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych należą:

1) finansowanie kosztów szkoleń, stażu, prac interwencyjnych, przygotowania zawodowego dla osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy, jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu (art. 11 ustawy),

2) udzielanie ze środków Funduszu osobom niepełnosprawnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (art. 12a ustawy),

3) dofinansowywanie do wysokości 50% oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie działalności gospodarczej lub rolniczej prowadzonej przez osobę niepełnosprawną (art. 13 ustawy),

4) zwracanie pracodawcy kosztów poniesionych w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, bezrobotnych lub poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu, skierowanych do pracy przez powiatowy urząd pracy, do wysokości 20-krotnego przeciętnego wynagrodzenia za każde przystosowane stanowisko pracy (art. 26 ustawy),

5) zwracanie pracodawcy, który zatrudnia pracownika niepełnosprawnego miesięcznych kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy w zakresie czynności ułatwiających komunikowanie się z otoczeniem, a także czynności niemożliwych lub trudnych do samodzielnego wykonania przez pracownika niepełnosprawnego na stanowisku pracy (art. 26d ustawy),

6) zwracanie pracodawcom kosztów poniesionych na wyposażenie stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej, bezrobotnej lub poszukującej pracy i niepozostającej w zatrudnieniu, do wysokości 15-krotnego przeciętnego wynagrodzenia (art. 26e ustawy),

7) refundowanie pracodawcom kosztów szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych, (art. 41 ustawy),

8) pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie oraz przekwalifikowanie,

9) współpraca z organami rentowymi w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów,

10) doradztwo organizacyjno-prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne,

11) współpraca z właściwym terenowo inspektorem pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych,

12) uczestnictwo w programach dofinansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych jak również ze środków Unii Europejskiej w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudnienia oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

13) możliwość utworzenia przez gminę lub powiat wyodrębnionej organizacyjnie i finansowo jednostki o statusie zakładu aktywności zawodowej (art. 29 ustawy),

2.2 Kompetencje powiatu w zakresie rehabilitacji społecznej

Stałym zadaniem powiatu w pracy na rzecz niepełnosprawnej części społeczności jest rehabilitacja społeczna. Jest ona realizowana w ramach środków otrzymywanych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Na bieżąco prowadzone są następujące zadania:

1) dofinansowywanie działalności warsztatu terapii zajęciowej w Filipowie, w którym rehabilitację ma zapewnioną 30 uczestników. WTZ służą ogólnemu usprawnianiu, rozwijaniu umiejętności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także przygotowują do życia w środowisku społecznym.

2) dofinansowywanie turnusów rehabilitacyjnych, będących zorganizowaną formą aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

3) dofinansowywanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych. Tego typu bariery są jednymi z najistotniejszych ograniczeń utrudniających, a często wręcz uniemożliwiających osobom niepełnosprawnym kontaktowanie się z otoczeniem. Często eliminują możliwość podjęcia zatrudnienia, a niekiedy nawet samodzielnego wyjścia z domu osoby niepełnosprawnej. Usunięcie istniejących przeszkód oraz umożliwienie osobom niepełnosprawnym poruszania się w otoczeniu pozwala na podjęcie funkcji społecznych i zapewnia możliwość wykorzystania czasu wolnego.

4) dofinansowanie sportu kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych; o dofinansowanie takie mogą ubiegać się organizacje pozarządowe prowadzące działalność na rzecz osób niepełnosprawnych a jednocześnie posiadające odpowiednie dla osób niepełnosprawnych warunki lokalowe i techniczne.

5) dofinansowywanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych. W ramach tego zadania niepełnosprawni uzyskują dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny (rower rehabilitacyjny stacjonarny, rotor, stepper itp.), w przedmioty ortopedyczne (pionizatory, wózki inwalidzkie, protezy kończyn, kule, aparaty słuchowe i inne) oraz w środki pomocnicze (pielucho majtki, cewniki, worki do zbiórki moczu i inne).

2.3. Przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych.

Powiat powinien zapewnić swoim niepełnosprawnym mieszkańcom informację o możliwości korzystania z wszelkich praw, jakie im przysługują. Jest to prawo do świadczeń zdrowotnych, leczniczych i rehabilitacyjnych, prawo do nauki, do szkolenia się, prawo do pracy odpowiedniej do rodzaju i stopnia niepełnosprawności, prawo do świadczeń z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej, prawo do uczestnictwa w życiu publicznym, kulturalnym społeczności wiejskiej, itp.

I. CEL STRATEGICZNY I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Cel strategiczny:

Zintegrowany system edukacji, rehabilitacji, aktywizacji i wsparcia osób niepełnosprawnych, w tym seniorów, i ich rodzin, w Powiecie Suwalskim.

Cel tak sformułowany może wydawać się na chwilę obecną nie do osiągnięcia. Przyczyn jest kilka i zostały one już wcześniej wskazane. Powtórzmy tu jedynie dwie, które wydają się mieć zasadnicze znaczenie, a więc niekompletne i wciąż pozbawione spójności regulacje prawne oraz system finansowania daleko odbiegający od diagnozowanych potrzeb. Tym nie mniej przyjęty dla programu cel musi wskazywać na stan optymalny, do którego zmierzamy, z całą świadomością doświadczanych ograniczeń.

I.1. KIERUNEK I

Monitorowanie zjawiska niepełnosprawności na terenie Powiatu Suwalskiego w celu ustalenia potrzeb w zakresie poprawy warunków życia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych.

ZADANIA

1. Aktualizacja powiatowej bazy danych dotyczącej niepełnosprawności (m.in. osób niepełnosprawnych - określenie kategorii grup dysfunkcyjnych, służb, instytucji i organizacji działających na rzecz tych osób, infrastruktury i jej przystosowania).

NARZĘDZIA

Badania ankietowe i analiza środowiska (wykorzystanie środków z programów Unii Europejskiej).

OCZEKIWANE EFEKTY

1. Bieżąca weryfikacja liczby osób niepełnosprawnych w powiecie.
2. Rozpoznanie potrzeb grup dysfunkcyjnych w środowisku lokalnym występujących wśród osób niepełnosprawnych na terenie powiatu:
 - a) osoby niewidome i słabo widzące,
 - b) osoby niesłyszące i słabo słyszące,
 - c) osoby z uszkodzonym narządem ruchu,
 - d) osoby z przewlekłymi schorzeniami narządów wewnętrznych,
 - e) osoby umysłowo upośledzone z niepełnosprawnością intelektualną,
 - f) osoby psychicznie chore z zaburzeniami osobowości i zachowania,
 - g) osoby z niepełnosprawnością złożoną, dotknięte więcej niż jedną niepełnosprawnością.
3. Wytworzenie spójnego systemu informacji pozwalającego na definiowanie potrzeb oraz podejmowanie działań mających na celu ich zaspokajanie.

I.2. KIERUNEK II

Zwiększenie dostępu do usług rehabilitacyjnych i pomocowych dla mieszkańców powiatu.

ZADANIA

1. Dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) do:
 - a) turnusów rehabilitacyjnych,
 - b) sprzętu rehabilitacyjnego,
 - c) przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych,
 - d) sportu, kultury, rekreacji i turystyki,
 - e) działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ).
2. Rozwój Ośrodka Wsparcia w Lipniaku i ZAZ SOWA.
3. Udostępnianie sprzętu rehabilitacyjnego.
4. Rozwój rehabilitacji w zakresie działalności ZAZ w Lipniaku.

NARZĘDZIA

Wykorzystanie środków finansowych: PFRON, budżetu państwa, Funduszy Europejskich, Powiatu Suwalskiego oraz wykorzystanie sprzętu rehabilitacyjnego otrzymanego z darów fundacji zagranicznych, w tym działania włączające projekty realizowane na zasadzie partnerstwa publiczno-prywatnego.

PRZEWIDYWANE EFEKTY

1. Zwiększenie dostępności do usług rehabilitacyjnych i pomocowych osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenach wiejskich.
2. Poprawa sprawności psychofizycznej, usprawnienie i zwiększenie aktywności osób niepełnosprawnych.
3. Zmniejszenie liczby osób oczekujących na usługi rehabilitacyjne i pomocnicze.

I.3. KIERUNEK III

Przystosowanie warunków środowiskowych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

ZADANIA

1. Likwidacja barier architektonicznych i w komunikowaniu się w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej (w budynku, mieszkaniu),
2. Wspieranie działań prowadzących do likwidacji barier architektonicznych w miejscach użyteczności publicznej.
3. Likwidacja barier transportowych, przewóz osób niepełnosprawnych.
4. Informacje o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych.

NARZĘDZIA

1. Wykorzystanie ustawowych zadań samorządowych oraz programów celowych finansowanych ze środków PFRON
2. Zakup środków transportu
3. Opracowywanie i wydawanie ulotek informacyjnych.
4. Wydawanie kart parkingowych.

OCZEKIWANE EFEKTY

1. Podnoszenie jakości życia w bezpośrednim otoczeniu osób niepełnosprawnych.
2. Poprawa jakości komunikowania się, transportu oraz dostępu do informacji.

I.4. KIERUNEK IV

Pomoc rodzinom, w których są osoby niepełnosprawne.

ZADANIA

1. Doradztwo metodyczne oraz szkolenia pracowników służb społecznych i pracowników socjalnych z terenu powiatu przygotowujące do pracy z osobami niepełnosprawnymi ich rodzinami.
2. Tworzenie integracyjnych ośrodków dziennego pobytu ze szczególnym nastawieniem na dzieci niepełnosprawne.
3. Informowanie osób niepełnosprawnych i ich rodzin o możliwości uzyskania pomocy finansowej, prawnej, pedagogiczno – psychologicznej. Kierowanie tych osób do kompetentnych organizacji i instytucji.

NARZĘDZIA

1. Spotkania konsultacyjne z pracownikami socjalnymi oraz warsztatowe formy szkoleniowe.
2. Przygotowanie projektów współfinansowanych z Funduszy UE i krajowych programów celowych.
3. Pomoc w wypełnianiu wniosków składanych przez osoby niepełnosprawne oraz rodziny o dofinansowanie ze środków PFRON.
4. Inspirowanie oraz wspieranie działań organizacji pozarządowych.

OCZEKIWANE EFEKTY

1. Rozwój doradztwa i poradnictwa na rzecz rodzin z osobą niepełnosprawną oraz doskonalenie pracy socjalnej w tym zakresie.
2. Rozszerzenie dostępu rodzin do informacji o różnych formach pomocy i wsparcia świadczonych przez instytucje i organizacje pozarządowe.
3. Poprawa jakości życia w bezpośrednim otoczeniu osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

I.5. KIERUNEK V

Poprawa poziomu przygotowania zawodowego i możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych (w szczególności osób zaliczonych do znacznego i umiarkowanego stopnia niepełnosprawności) oraz tworzenie nowych i doskonalenie dotychczasowych instrumentów zwiększających możliwości osób niepełnosprawnych na rynku pracy.

ZADANIA

1. Wsparcie osób niepełnosprawnych na rynku pracy, w tym:

- a) promowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w szczególności: absolwentów, osób długotrwale pozostających bez pracy oraz wkraczających na rynek pracy po raz pierwszy, włączając wsparcie dla zakładania własnej działalności gospodarczej i samozatrudnienia,
 - b) wspieranie integracji zawodowej i społecznej młodzieży niepełnosprawnej,
 - c) wspieranie elastycznych i alternatywnych form zatrudnienia osób niepełnosprawnych (telepraca, praca na żądanie, praca na telefon).
 - d) udzielanie osobom niepełnosprawnym pożyczki ze środków PFRON na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej lub rolniczej, oraz dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego,
 - e) rozwój Zakładu Aktywności Zawodowej SOWA w Lipniaku.
 - f) wspieranie pracodawców tworzących miejsca pracy osobom niepełnosprawnym.
2. Poprawa skuteczności systemu wspierania osób niepełnosprawnych, w tym:
- a) kształtowanie umiejętności instytucji rynku pracy w zakresie udzielania aktywnej pomocy osobom niepełnosprawnym, a także umiejętności aktywnego nawiązywania kontaktów z pracodawcami i poszukiwania miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych;
 - b) wspieranie procesu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, w tym osób o znaczących ograniczeniach funkcjonalnych, poprzez doskonalenie doradztwa i poradnictwa zawodowego oraz rozszerzenie zakresu usług (w tym prowadzenia opieki w pierwszych tygodniach zatrudnienia osoby niepełnosprawnej);
 - c) zwiększenie skuteczności i potencjału instytucji zajmujących się osobami niepełnosprawnymi;
3. Oddziaływanie na pracodawców w zakresie zatrudnienia osób niepełnosprawnych:
- a) upowszechnianie zatrudniania osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy (pośrednictwo pracy),
 - b) oddziaływanie na osoby pełnosprawne i wspieranie pracodawców podejmujących szkolenia personelu w zakresie pracy i współpracy z osobami niepełnosprawnymi.
 - c) informowanie pracodawców o formach wsparcia przysługujących z racji zatrudnienia osób niepełnosprawnych.
 - d) dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności osób na nich zatrudnionych oraz z rozpoznaniem przez służby medycyny tych potrzeb w oparciu o art. 26 wspomnianej wyżej ustawy.
 - e) szkolenie zawodowe osób niepełnosprawnych.

NARZĘDZIA

1. Wykorzystanie ustawowych działań Powiatowego Urzędu Pracy oraz funkcjonowania Klubu Pracy.
2. Wykorzystanie środków PFRON i Funduszu Pracy oraz Funduszy Unii Europejskiej.
3. Uaktualnianie danych o sytuacji na rynku pracy osób niepełnosprawnych, w tym zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy.

OCZEKIWANE EFEKTY

1. Wzrost szans na zatrudnienie i ekonomiczne usamodzielnienie się osób niepełnosprawnych.
2. Zdobycie wiedzy na temat metod i technik poszukiwania pracy przez osoby niepełnosprawne, autoprezentacji oraz podniesienie wiary we własne możliwości jako pełnowartościowego pracownika na rynku pracy.
3. Aktywizacja środowiska pracodawców zmierzająca do zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

I.6. KIERUNEK VI

Ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej i przygotowanie osób narażonych na wykluczenie społeczne do wejścia na rynek pracy, utrzymania zatrudnienia lub powrotu do czynnego życia zawodowego.

ZADANIA

1. Wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w zakresie integracji zawodowej i społecznej.
2. Rozwój systemu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.
3. Uwrażliwienie środowisk lokalnych i pracodawców na konieczność podjęcia wspólnych działań na rzecz przeciwdziałania marginalizacji i jej skutkom.
4. Szkolenie kadr oraz synchronizacja działań mająca na celu zwiększenie potencjału istniejących i tworzenie nowych instytucji zajmujących się grupami narażonymi na wykluczenie społeczne, w tym ośrodków wsparcia, ośrodków dziennego pobytu czy Centrów Integracji Społecznej.

NARZĘDZIA

1. Wspólne działania samorządów z terenu powiatu, pracodawców, instytucji pomocy społecznej, służb zatrudnienia oraz organizacji pozarządowych, w tym działania włączające projekty realizowane na zasadzie partnerstwa publiczno-prywatnego.
2. Przygotowanie projektów oraz wykorzystanie środków Funduszy UE i krajowych środków celowych.

OCZEKIWANE EFEKTY

1. Zminimalizowanie zjawiska wykluczenia społecznego.
2. Wytworzenie infrastruktury stanowiącej zaplecze dla działań ograniczających negatywne skutki społeczne zjawiska.
3. Wytworzenie stałych mechanizmów wspierających grupy szczególnego ryzyka w ich powrocie do pełnienia ról społecznych i zawodowych.

Należy zaznaczyć, że powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych nie jest dokumentem zamkniętym. Jest on otwarty na nowe możliwości działań na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych, które mogą pojawić się w wyniku wprowadzenia dodatkowych priorytetów w programach operacyjnych bądź dzięki wprowadzeniu nowych inicjatyw wspólnotowych skierowanych do grup defaworyzowanych.

II. HARMONOGRAM

realizacji Powiatowego Programu
Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Zakresie Rehabilitacji Społecznej,
Rehabilitacji Zawodowej i Zatrudnienia oraz Przestrzegania Praw Osób
Niepełnosprawnych na lata 2014 – 2020.

II.1. KIERUNEK I

Monitorowanie zjawiska niepełnosprawności na terenie Powiatu Suwalskiego w celu ustalenia potrzeb w zakresie poprawy warunków życia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych.

ZADANIA

LP.	ZADANIE	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI		JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA ZA REALIZACJĘ
		ROZPOCZĘCIA	ZAKOŃCZENIA	
1.	Aktualizacja powiatowej bazy danych dotyczącej niepełnosprawności (m.in. osób niepełnosprawnych – określenie kategorii grup dysfunkcyjnych, służb, instytucji i organizacji działających na rzecz tych osób, infrastruktury i jej przystosowania).	2014	Zadanie ciągłe	PCPR

II.2. KIERUNEK II

Zwiększenie dostępu do usług rehabilitacyjnych i pomocowych dla mieszkańców powiatu.

ZADANIA:

LP.	ZADANIE	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI		JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA ZA REALIZACJĘ
		ROZPOCZĘCIA	ZAKOŃCZENIA	
1.	Dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) do: a) turnusów rehabilitacyjnych, b) sprzętu rehabilitacyjnego, c) przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, d) sportu, kultury, rekreacji i turystyki, e) działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ).	2014	Zadanie ciągłe	PCPR
2.	Rozwój Ośrodka Wsparcia w Lipniaku.	2014	2020	Ośrodek Wsparcia PCPR, Wydział Pii R Starostwa Powiatowego
3.	Udostępnianie sprzętu rehabilitacyjnego	2014	2020	OWL
4.	Rozwój rehabilitacji w zakresie działalności ZAZ w Lipniaku	2014	2020	ZAZ SOWA w Lipniaku

II.3. KIERUNEK III

Przystosowanie warunków środowiskowych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

ZADANIA:

LP.	ZADANIE	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI		JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA ZA REALIZACJĘ
		ROZPOCZĘCIA	ZAKOŃCZENIA	
1.	Likwidacja barier architektonicznych i w komunikowaniu się w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej (w budynku, mieszkaniu),	2014	Zadanie ciągłe	PCPR
2.	Wspieranie działań prowadzących do likwidacji barier architektonicznych w miejscach użyteczności publicznej.	2014	Zadanie ciągłe	PCPR – rola wspierająca (np. przy wypełnianiu wniosków)
3.	Likwidacja barier transportowych w tym przewóz osób niepełnosprawnych (zakup środków transportu).	2014	Zadanie ciągłe	Ośrodek Wsparcia w Lipniaku
4.	Informacje o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych.	2014	Zadanie ciągłe	PCPR, OWL

II.4. KIERUNEK IV

Pomoc rodzinom, w których są osoby niepełnosprawne.

ZADANIA:

LP.	ZADANIE	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI		JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA ZA REALIZACJĘ
		ROZPOCZĘCIA	ZAKOŃCZENIA	
1.	Doradztwo metodyczne oraz szkolenia pracowników służb społecznych i pracowników socjalnych z terenu powiatu przygotowujące do pracy z osobami niepełnosprawnymi i ich rodzinami.	2014	Zadanie ciągłe	PCPR, OWL
2.	Tworzenie integracyjnych ośrodków dziennego pobytu ze szczególnym nastawieniem na dzieci niepełnosprawne.	2014	2020	PCPR, Partnerzy społeczni
3.	Informowanie osób niepełnosprawnych i ich rodzin o możliwości uzyskania pomocy finansowej, prawnej, pedagogiczno – psychologicznej. Kierowanie tych osób do kompetentnych organizacji i instytucji.	2014	Zadanie ciągłe	PCPR

II.5. KIERUNEK V

Poprawa poziomu przygotowania zawodowego i możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych (w szczególności osób zaliczonych do znacznego i umiarkowanego stopnia niepełnosprawności) oraz tworzenie nowych i doskonalenie dotychczasowych instrumentów zwiększających możliwości osób niepełnosprawnych na rynku pracy.

ZADANIA:

LP.	ZADANIE	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI		JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA ZA REALIZACJĘ
		ROZPOCZĘCIA	ZAKOŃCZENIA	
1.	Wsparcie osób niepełnosprawnych na rynku pracy, w tym:	2014	Zadanie ciągłe	
a)	promowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w szczególności: absolwentów, osób długotrwale pozostających bez pracy oraz wkraczających na rynek pracy po raz pierwszy, włączając wsparcie dla zakładania własnej działalności gospodarczej i samozatrudnienia,			PUP
b)	wspieranie integracji zawodowej i społecznej młodzieży niepełnosprawnej,			PUP, PCPR, ZAZ SOWA
c)	wspieranie elastycznych i alternatywnych form zatrudnienia osób niepełnosprawnych (telepraca, praca na żądanie, praca na telefon).			PUP
d)	Udzielanie osobom niepełnosprawnym pożyczki ze środków PFRON na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej lub rolniczej, oraz dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego.			PUP,
e)	Inspirowanie oraz tworzenie na terenie powiatu miejsc pracy chronionej dla osób niepełnosprawnych.			ZAZ SOWA, pracodawcy
f)	szkolenie zawodowe osób niepełnosprawnych			PUP, PCPR

LP.	ZADANIE	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI		JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA ZA REALIZACJĘ
		ROZPOCZĘCIA	ZAKOŃCZENIA	
2.	Poprawa skuteczności systemu wspierania osób niepełnosprawnych, w tym:	2014	2020	PUP, ZAZ SOWA
a)	kształtowanie umiejętności instytucji rynku pracy w zakresie udzielania aktywnej pomocy osobom niepełnosprawnym, a także umiejętności aktywnego nawiązywania kontaktów z pracodawcami i poszukiwania miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych;			
b)	wspieranie procesu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, w tym osób o znaczących ograniczeniach funkcjonalnych, poprzez doskonalenie doradztwa i poradnictwa zawodowego oraz rozszerzenie zakresu usług (w tym prowadzenia opieki w pierwszych tygodniach zatrudnienia osoby niepełnosprawnej);			
c)	zwiększenie skuteczności i potencjału instytucji zajmujących się osobami niepełnosprawnymi;			

3.	Oddziaływanie na pracodawców w zakresie zatrudnienia osób niepełnosprawnych:	2014	2020	UP, ZAZ SOWA PCPR
a)	upowszechnianie zatrudniania osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy (pośrednictwo pracy),	2014	2020	
b)	oddziaływanie na osoby pełnosprawne i wspieranie pracodawców podejmujących szkolenia personelu w zakresie pracy i współpracy z osobami niepełnosprawnymi.			
c)	informowanie pracodawców o formach wsparcia przysługujących z racji zatrudnienia osób niepełnosprawnych.			
d)	dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności osób na nich zatrudnionych oraz z rozpoznaniem przez służby medycyny tych potrzeb w oparciu o art. 26 wspomnianej wyżej ustawy.			
e)	szkolenia zawodowe osób niepełnosprawnych.			

II.6. KIERUNEK VI

Ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej i przygotowanie osób narażonych na wykluczenie społeczne do wejścia na rynek pracy, utrzymania zatrudnienia lub powrotu do czynnego życia zawodowego.

ZADANIA:

LP.	ZADANIE	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI		JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA ZA REALIZACJĘ
		ROZPOCZĘCIA	ZAKOŃCZENIA	
1.	Wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w zakresie integracji zawodowej i społecznej.	2014	2020	PUP, PCPR, ZAZ SOWA
2.	Rozwój systemu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.	2014	2020	PCPR, Ośrodek Wsparcia
3.	Uwrażliwienie środowisk lokalnych i pracodawców na konieczność podjęcia wspólnych działań na rzecz przeciwdziałania marginalizacji i jej skutkom.	2014	2020	PUP, ZAZ SOWA
4.	Szkolenie kadr oraz synchronizacja działań mająca na celu zwiększenie potencjału istniejących i tworzenie nowych instytucji zajmujących się grupami narażonymi na wykluczenie społeczne, w tym ośrodków wsparcia, ośrodków dziennego pobytu czy Centrów Integracji Społecznej.	2014	2020	PCPR, PUP, Ośrodek Wsparcia, partnerzy społeczni

III. PRZEWIDYWANE SKUTKI FINANSOWE

przyjęcia Uchwały Nr

Rady Powiatu w Suwałkach

z dnia

w sprawie Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych na lata 2014 – 2020.

Zadania przewidziane do realizacji w ramach programu w latach 2014 - 2020:

I.1. KIERUNEK I

Monitorowanie zjawiska niepełnosprawności na terenie Powiatu Suwalskiego w celu ustalenia potrzeb w zakresie poprawy warunków życia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych.

ZADANIA

LP.	DZIAŁANIE	PLANOWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA ZA REALIZACJĘ
1.	Aktualizacja powiatowej bazy danych dotyczącej niepełnosprawności (m.in. osób niepełnosprawnych - określenie kategorii grup dysfunkcyjnych, służb, instytucji i organizacji działających na rzecz tych osób, infrastruktury i jej przystosowania).	Środki EFS Z działalności bieżącej	PCPR

III.2. KIERUNEK II

Zwiększenie dostępu do usług rehabilitacyjnych i pomocowych dla mieszkańców powiatu.

ZADANIE 1: Dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) do:

LP.	DZIAŁANIE	PLANOWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA ZA REALIZACJĘ
a) b) c) d) e)	turnusów rehabilitacyjnych, sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, sportu, kultury, rekreacji i turystyki, działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ).	Zadania finansowane będą ze środków PFRON	PCPR PCPR PCPR PCPR PCPR

Powyższe zadanie w roku 2013 realizowane jest w oparciu o środki PFRON, których wielkość na dany rok wynosi 693.785 zł. Na rok 2014 przewidziana jest kwota 705.468 zł. Należy oczekiwać, że na szacunkowa kwota budżetu w kolejnych latach zbliżona będzie do roku 2014, gdyż wyliczana będzie zgodnie z przyjętym algorytmem.

ZADANIE 2: Rozwój Ośrodka Wsparcia w Lipniaku i ZAZ SOWA.

W latach 2014 – 2020 planuje się realizację kolejnego etapu rozwoju ZAZ SOWA polegającą na:

LP.	DZIAŁANIE	PLANOWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA ZA REALIZACJĘ
1.	Adaptacji budynku obory na cele ZAZ SOWA	RPO WP	(Wydział PIiR)
2.	adaptację obejścia (w tym drogi, parkingi) wokół hostelu		(Wydział PIiR)
3.	Planowane jest uzupełnienie wyposażenia pokoi socjalno-mieszkalnych oraz gabinetów i pomieszczeń gospodarczych w hostelu	<i>Środki finansowe rezerwy celowej budżetu państwa</i>	Ośrodek Wsparcia, ZAZ SOWA, PCPR
4.	przeprowadzenie cyklu szkoleń zawodowych dla osób po przebytych kryzysie psychicznym; podjęcie współpracy transgranicznej w ramach nowej perspektywy UE	RPO WP	Starostwo Powiatowe, OWL, PCPR, PUP
5.	Kontynuacja zatrudnienia osób po przebytych kryzysie psychicznym przy obsłudze ruchu agroturystycznego ZAZ SOWA	PFRON	ZAZ SOWA
6.	Przewóz osób po przebytych kryzysie psychicznym, osób niepełnosprawnych	<i>Środki budżetu państwa – dotacja celowa, środki własne powiatu</i>	OWL

Działalność podstawowa Ośrodka Wsparcia w Lipniaku w roku 2013 finansowana była z dotacji celowej budżetu państwa. Wraz z realizowanymi projektami w ramach POKL zamknęła się ona kwotą 1.849.957,63 zł. W roku 2013 utworzony został ZAZ SOWA. Jego działalność w roku 2013 zamknęła się kwotą 795.821,78

W roku 2015 i w latach następnych kwota na działalność bieżącą ośrodka powinna wzrosnąć z racji na zapowiadane zwiększenie kwoty dotacji na uczestnika przez PUW w Białymstoku.

III.3. KIERUNEK III

Przystosowanie warunków środowiskowych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

ZADANIE 2:

LP.	ZADANIE	PLANOWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA ZA REALIZACJĘ
1.	Likwidacja barier architektonicznych i w komunikowaniu się w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej (w budynku, mieszkaniu),	<i>Finansowanie powyższych działań ze środków PFRON</i>	PCPR

Powyższe zadanie w roku 2014 realizowane jest w oparciu o środki PFRON, których wielkość na dany rok wynosi 45 tys. zł. Na rok 2015 szacuje się kwotę około 60 tys. zł.

ZADANIE 4:

LP.	ZADANIE	PLANOWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA ZA REALIZACJĘ
1.	Przewóz osób niepełnosprawnych	<i>Planuje się finansowanie powyższych działań ze środków PFRON oraz środków Ośrodka Wsparcia</i>	ZAZ SOWA, OWL

Przewóz osób po chorobie psychicznej realizowany jest na bieżąco z dotacji celowej budżetu państwa w ramach budżetu ośrodka wsparcia.

ZADANIE 5:

LP.	ZADANIE	PLANOWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA ZA REALIZACJĘ
1.	Informacje o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych.	<i>Planuje się finansowanie powyższych działań ze środków PCPR</i>	PCPR

Każdego roku zadanie realizowane jest w ramach budżetu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w działalności bieżącej.

III.4. KIERUNEK IV**ZADANIE 1: Pomoc rodzinom, w których są osoby niepełnosprawne.**

LP.	DZIAŁANIE	PLANOWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA ZA REALIZACJĘ
1.	Doradztwo metodyczne pracowników służb społecznych i pracowników socjalnych z terenu powiatu przygotowujące do pracy z osobami niepełnosprawnymi i ich rodzinami. Szkolenia w zakresie wskazanym w działaniu	<i>Finansowanie powyższych działań ze środków PCPR</i> <i>Finansowanie ze środków EFS</i>	PCPR
2.	Informowanie osób niepełnosprawnych i ich rodzin o możliwości uzyskania pomocy finansowej, prawnej, pedagogiczno – psychologicznej; kierowanie tych osób do kompetentnych organizacji i instytucji.	<i>Finansowanie w ramach bieżącej działalności PCPR</i>	PCPR

Zadania realizowane będą w ramach bieżącej działalności PCPR.

III.5. KIERUNEK V

Poprawa poziomu przygotowania zawodowego i możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych (w szczególności osób zaliczonych do znacznego i umiarkowanego stopnia niepełnosprawności) oraz tworzenie nowych i doskonalenie dotychczasowych instrumentów zwiększających możliwości osób niepełnosprawnych na rynku pracy.

LP.	ZADANIE	PLANOWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA ZA REALIZACJĘ
1.	Wsparcie osób niepełnosprawnych na rynku pracy (pośrednictwo pracy)		PUP, ZAZ SOWA, PCPR
a)	promowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w szczególności: absolwentów, osób długotrwale pozostających bez pracy oraz wkraczających na rynek pracy po raz pierwszy, włączając wsparcie dla zakładania własnej działalności gospodarczej i samo-zatrudnienia,	<i>W ramach bieżącej działalności PUP i Klubu Pracy oraz środków RPO WP</i>	PUP, Starostwo Powiatowe, ZAZ SOWA
b)	wspieranie integracji zawodowej i społecznej młodzieży niepełnosprawnej,	<i>Środki UE</i>	PUP, PCPR
c)	wspieranie elastycznych i alternatywnych form zatrudnienia osób niepełnosprawnych (telepraca, praca na żądanie, praca na telefon).	<i>Środki UE</i>	PUP, PCPR, ZAZ SOWA
d)	Udzielanie osobom niepełnosprawnym pożyczki ze środków PFRON na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej lub rolniczej, oraz dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego.	<i>Ze środków PFRON</i>	PUP
e)	Inspirowanie oraz tworzenie na terenie powiatu miejsc pracy chronionej dla osób niepełnosprawnych.	<i>W ramach projektów realizowanych z UE i środków Funduszu Pracy i PFRON</i>	ZAZ SOWA PCPR
2.	Poprawa skuteczności systemu wspierania osób niepełnosprawnych, w tym:		PUP, Ośrodek Wsparcia, ZAZ SOWA
a)	kształtowanie umiejętności instytucji rynku pracy w zakresie udzielania aktywnej pomocy osobom niepełnosprawnym, a także umiejętności aktywnego nawiązywania kontaktów z pracodawcami i poszukiwania miejsc pracy dla osób niepełno-sprawnych;	<i>Środki: Fundusz Pracy; Środki UE</i>	PUP, Ośrodek Wsparcia
b)	wspieranie procesu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, w tym osób o znaczących ograniczeniach funkcjonalnych, poprzez doskonalenie doradztwa i poradnictwa zawodowego oraz rozszerzenie zakresu usług (w tym prowadzenia opieki w pierwszych tygodniach zatrudnienia osoby niepełno-sprawnej);	<i>Środki: PFRON Funduszu pracy, UE</i>	PUP, PCPR, ZAZ SOWA
c)	zwiększenie skuteczności i potencjału instytucji zajmujących się osobami niepełnosprawnymi;	<i>Środki: PFRON, UE</i>	PUP, Ośrodek Wsparcia, ZAZ SOWA, PCPR
3.	Oddziaływanie na pracodawców w zakresie zatrudnienia osób niepełnosprawnych	<i>Środki: PIW EQUAL, PFRON</i>	PUP
a)	upowszechnianie zatrudniania osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy (pośrednictwo pracy),	<i>Środki: PIW EQUAL, Fundusz pracy</i>	PUP
b)	oddziaływanie na osoby pełnosprawne i	<i>Środki:</i>	PUP

	wspieranie pracodawców podejmujących szkolenia personelu w zakresie pracy i współpracy z osobami niepełnosprawnymi.	<i>PIW EQUAL, PFRON</i>	
c)	informowanie pracodawców o formach wsparcia przysługujących z racji zatrudnienia osób niepełnosprawnych.	<i>Środki: PIW EQUAL, PFRON</i>	PUP, PCPR
d)	dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności osób na nich zatrudnionych oraz z rozpoznaniem przez służby medycyny tych potrzeb w oparciu o wspomnianą wyżej ustawę.	<i>Środki PFRON</i>	PUP
e)	Szkolenie osób niepełnosprawnych	<i>Środki Funduszu Pracy; PFRON i UE</i>	PUP, PCPR, FRP

W roku 2014 i latach następnych zadania realizowane są i będą w ramach bieżącej działalności poszczególnych instytucji i posiadanych środków budżetowych. Należy ufać, że możliwym będzie wykorzystanie również środków UE w ramach nowej perspektywy finansowej.

III.6. KIERUNEK VI

Ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej i przygotowanie osób narażonych na wykluczenie społeczne do wejścia na rynek pracy, utrzymania zatrudnienia lub powrotu do czynnego życia zawodowego.

ZADANIA:

LP.	ZADANIE	PLANOWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA ZA REALIZACJĘ
1.	Wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w zakresie integracji zawodowej i społecznej.	<i>W ramach bieżącej działalności Ośrodka Wsparcia; „Korkociąg”</i>	PCPR, Ośrodek Wsparcia
2.	Rozwój systemu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.	<i>Środki EFS i w ramach bieżącej działalności Ośrodka Wsparcia, „Korkociąg”</i>	PCPR, Ośrodek Wsparcia
3.	Uwrażliwienie środowisk lokalnych i pracodawców na konieczność podjęcia wspólnych działań na rzecz przeciwdziałania marginalizacji i jej skutkom.	<i>działalność bieżąca OWL, PUP</i>	PUP, OWL
4.	Szkolenie kadr oraz synchronizacja działań mająca na celu zwiększenie potencjału istniejących i tworzenie nowych instytucji zajmujących się grupami narażonymi na wykluczenie społeczne, w tym ośrodków wsparcia, ośrodków dziennego pobytu czy Centrów Integracji Społecznej.	<i>Środki UE oraz działalność bieżąca Ośrodka Wsparcia</i>	PUP, PCPR, Ośrodek Wsparcia

Łącznie w roku 2014 na realizację zadań ukierunkowanych na osoby niepełnosprawne przewiduje się kwotę:

- z zadań ustawowych środków PFRON – około 705.468 zł,

- z programu „Aktywny samorząd” około 50.000 zł,
 - na bieżącą działalność Ośrodka Wsparcia, z budżetu państwa – 1.149.814,00 zł,
- oraz
- na działalność ZAZ SOWA – kwotę około 1.100.000 zł.

Zakłada się, że realizowane będą w pierwszej kolejności zadania ustawowe, na które powiat dysponuje zabezpieczeniem finansowym. Pozostałe zadania realizowane będą w miarę pozyskiwania środków finansowych.